

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 129
van **FREYA PERDAENS**
datum: 28 november 2019

aan **ZUHAL DEMIR**

VLAAMS MINISTER VAN JUSTITIE EN HANDHAVING, OMGEVING, ENERGIE EN TOERISME

Procedure bodemonderzoek - Termijnen

Bij grote rioleringswerken in de Sint-Katharinastraat in Puurs werd bodemvervuiling vastgesteld. In de zomer werden de omwonenden aangeschreven dat er een bodemonderzoek zou plaatsvinden om de aard en de omvang van de verontreiniging, die bij bronbemaling werd vastgesteld, in kaart te brengen. Er gebeurde in opdracht van de eigenaar een oriënterend onderzoek, nu wordt gewacht op het beschrijvende onderzoek. De bewoners hoorden tot nu toe niets.

Dit is slechts een voorbeeld; in Vlaanderen zijn er heel wat vaststellingen van bodemvervuiling, en vervolgens moeten er dus onderzoeken volgen.

1. Wat is de juiste maximumtermijn bij vaststelling van bodemvervuiling van de verschillende stappen die worden ondernomen? Wat is de maximumtermijn tussen vaststelling van bodemvervuiling en het informeren van de betrokken partijen?
2. Is er controle of de maximumtermijnen van de verschillende stappen bij bodemonderzoek niet worden overschreden? Hoeveel bedroeg het aantal overschrijdingen van deze termijn in 2017, 2018 en 2019?

ANTWOORD

op vraag nr. 129 van 28 november 2019

van **FREYA PERDAENS**

1. De maximumtermijn is afhankelijk van de procedure die van toepassing is binnen het Bodemdecreet.
 - De schadegevallenprocedure (artikel 74 tot en met 82 van het Bodemdecreet) voorziet een soepele regeling om bodemverontreinigingen ontstaan door een schadegeval snel en efficiënt te verwijderen.
 - Deze procedure wordt toegepast op schadegevallen die binnen de 30 dagen na het ontstaan ervan gemeld worden aan de bevoegde overheid. De bevoegde overheid is de burgemeester van de betreffende gemeente of de OVAM, afhankelijk van de locatie waar het schadegeval ontstond. De behandeling van de bodemverontreiniging moet binnen de 180 dagen afgerond zijn.
 - Binnen de 30 dagen na ontvangst van de melding deelt de bevoegde overheid haar beslissing mee aan de saneringsplichtige. Zij ziet er tevens op toe dat de maatregelen effectief binnen de 180 dagen worden uitgevoerd.
 - Wordt de bodemverontreiniging niet of onvoldoende aangepakt binnen de 180 dagen dan wordt de beslissing van de bevoegde overheid opgeheven.
 - Voor 'nieuwe' bodemverontreinigingen die niet of niet meer binnen de schadegevallenprocedure worden opgevolgd dient de saneringsplichtige onverwijld over te gaan tot de uitvoering van een beschrijvend bodemonderzoek. We spreken van een nieuwe bodemverontreiniging als de verontreiniging tot stand kwam na 28 oktober 1995.
 - Wat betreft verdere onderzoeksverplichtingen die voortvloeien uit een oriënterend bodemonderzoek gelden andere regels. Na het ontvangen van een oriënterend bodemonderzoek wordt de saneringsplichtige bepaald door de OVAM. Die krijgt een aangetekende brief met daarin een datum voor het indienen van het beschrijvend bodemonderzoek. Deze datum is afhankelijk van dossier tot dossier, hier zijn geen decretale bepalingen voor. Uiteraard wordt deze termijn naar redelijkheid bepaald op basis van elementen uit het oriënterend bodemonderzoek.
 - Als uit het beschrijvend bodemonderzoek blijkt dat een bodemsanering nodig is, wordt de saneringsplichtige hier schriftelijk van op de hoogte gebracht. Deze brief bevat een datum waartegen het bodemsaneringsproject moet ingediend zijn. Ook deze datum wordt bepaald op basis van het bodemonderzoek. Hier zijn geen decretale bepalingen voor.
 - Zowel een oriënterend bodemonderzoek als een beschrijvend bodemonderzoek worden binnen de decretale termijn van 60 dagen behandeld. Binnen 60 dagen worden de betrokkenen dus op de hoogte gesteld van de resultaten van het onderzoek. Dit gebeurt door een brief aan de opdrachtgever en een bodemattest aan de eigenaars en exploitanten van de gronden als deze voor de eerste maal zijn opgenomen in het grondeninformatieregister.
 - Een bodemsaneringsproject wordt in twee fases behandeld. Er wordt een volledig en ontvankelijkheid bepaald binnen 14 dagen na ontvangst van het bodemsaneringsproject. De volledige beslissing volgt binnen 90 dagen na ontvangst van het bodemsaneringsproject. Er is ook een verkorte procedure mogelijk, namelijk het beperkt bodemsaneringsproject. Dit is enkel van toepassing bij niet - vergunningsplichtige werken en als de sanering niet langer dan 180 dagen zal in beslag nemen. Door het wegvallen van de adviesvraag wordt een beperkt bodemsaneringsproject binnen de 30 dagen na ontvangst beoordeeld. Hier gaat geen volledig en ontvankelijkheidsverklaring aan vooraf.

2. Het opvolgen van de termijn voor het indienen van vervolgstappen is een cruciaal proces binnen de afdeling bodembeheer van de OVAM. In eerste instantie wordt de vinger aan de pols gehouden en wordt bij het verstrijken van de termijn contact opgenomen met de aangestelde erkende bodemsaneringsdeskundige en de saneringsplichtige om een stand van zaken op te vragen en een eventuele nieuwe termijn af te spreken. Wordt deze termijn niet gehaald of zijn er geen argumenten om een verder uitstel te verlenen, dan wordt een herinneringsbrief opgemaakt. Blijkt na deze herinneringsbrief dat er geen aanwijzingen zijn dat snel nieuwe stappen zullen gezet worden, dan wordt voor het dossier een begeleidingsopdracht aangemaakt. Als ook dit zonder resultaat blijft, dan wordt overgegaan tot het opmaken van een proces verbaal en het opstarten van een ambtshalve saneringstraject.

De doorstroomtermijnen voor de periode 2017 – 2019 zijn opgenomen in onderstaande tabel.

	Opstellen bodemonderzoek	beschrijvend	Opstellen bodemsaneringsproject
2017	59%		64%
2018	68%		61%
2019	72%		53%

Tabel: Aantal ingediende vervolgonderzoeken ontvangen binnen 2 jaar na aanmanen.

Ervaringen over de vertragingen en de aangehaalde argumenten:

Het opmaken van een beschrijvend bodemonderzoek kan veel tijd in beslag nemen door het uitvoeren van verschillende fases van afperking. In gevallen van moeilijkere of zwaardere verontreinigingen kan deze vertraging heel erg oplopen. Na het plaatsen van de boringen en peilbuizen worden de geschikte stalen genomen en opgestuurd naar het laboratorium. Afhankelijk van de resultaten kan bijkomend onderzoek nodig zijn, wat alweer meer tijd in beslag neemt.

Het opmaken van een bodemsaneringsproject kan dan weer vertraging oplopen door het actualiseren van de veldmetingen, moeilijkheden bij het kiezen van de geschikte saneringstechniek, eventuele vergunningsmatige moeilijkheden.

Daarnaast spelen nog niet dossierspecifieke factoren mee zoals het afwachten van het lanceren van een bodemsaneringsfonds zoals Promaz en Tersana, of een potentiële nieuwe aanmeldingsprocedure zoals bij Vlabotex.

Tot slot spelen ook financiële redenen een rol om een saneringsplichtige meer respijt te geven tot het uitvoeren van de verdere verplichtingen. Binnen de marges van het wettelijke en redelijke wordt ook hier rekening mee gehouden.